

1.čtení L13,1-9**Hlavní čtení** L 13,23-30

Milí bratří, milé sestry!

Onoho nejmenovaného kohosi velice zajímá otázka, kolik lidí bude spasených. Zdali jich nebude příliš málo. „Pane, je opravdu málo těch, kteří budou spaseni?“ Nevíme, jak na to přišel - podobenství o hořčičném zrnku i o kvasu ukazují spíše opačným směrem – totiž, že jich bude hodně: u Matouše 13 čteme:

Řekl jim ještě jiné podobenství: „Nebeské království je jako kvas, který žena vzala a vmíchala do třech velkých měr mouky, takže celé těsto zkvasilo.“ (Mt 13:33)

Ale snad je onen “kdosi” jedním z těch, kdo kladli Ježíši otázku o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí a o tom, zda věž v Siloe spadla na hřištníky, a zděsila ho náročnost Ježíšovy odpovědi: „nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete!“ Ježíš mu odpoví právě tak: nestarej se o to, zda jich bude mnoho či málo, ale ty se snaž vejít úzkými dveřmi. Nebudou moci vejít všichni.

Oproti laskavému a potěšujícímu zaslíbení u L 12:32 „neboj se maličkého stáde, nebo se zalíbilo Otci vašemu dáti vám království“, tady zazní slovo odmítnutí: „Neznám vás, odkud jste. Odstupte ode mne...“. Označení „vy, kdo se dopouštíte bezpráví“, je poněkud nepřesné, spíše smysl vystihují Kraličtí, když překládají „Odstupte ode mne všichni činitelé nepravosti!“ Snad jako falešní Jobovi přátelé přicházejí oni pachatelé ničemností, aby zmámili a obloudili žalmistu, zdeptali ho jeho vinou a přinutili až k naprostému vzdání se všeho.

A teď porozumíme, proč se ti, které hospodář označí jako činitele nepravostí, ohánějí tím, že „svého Pána“ znali; oni s ním skutečně jedli a pili a na jejich ulicích učival. To nebyla povrchní známost, to bylo úzké společenství, které s Ježíšem měli. Lukášova církev v tom slyšela slovo o těch, kteří se na Ježíše tlačili na břehu jezera, kteří ho sledovali až na pusté místo, slovo o těch, které Ježíš nasýtil. O tom přece evangelista vyprávěl a my jsme to slyšeli také. Není to dávná minulost, je to skutečnost ještě včera platná. A nebylo to cosi jednorázového, záležitost jednoho krásného okamžiku zasutého už dlouhou absencí, ale to, co se opakovalo - Kraličtí tady přeložili slovy „jídali a píteli“ - vyjádřili tak opakování události.

Ano, skoro se nám chce říci: vždyť jsme, Pane, tolikrát slyšeli tvé Slovo, tolikrát byli u tvé večeře, tolik toho společně jako tvůj lid prožili — proč nás najednou neznáš? Proč nás nechceš vpustit do svého domova, když se ti přece zalíbilo nám ho dát?!

To slovo zní velice tvrdě — znělo velice tvrdě pro učedníky i pro zástupy a stejně tak pro sbory prvotní církve, které si ho předčítaly. Zní tvrdě a skoro nepochopitelně i pro nás; proč najednou zní ze zvěsti evangelia tvrdý tón odmítnutí?

Myslím, že evangelista nám svým příběhem ukazuje dvojí důvod toho, že právě těm, kdo Ježíše předobře znali, jsou dveře zavřeny, jako by to byli činitelé nepravosti:

1) Ten první je v tom, že oni známí se na svoji známost příliš spoléhali. Měli svoji účast na království za hotovou věc. Něco, co už je jasné a o co se nemusejí příliš starat. Proto také asi přišli pozdě, když už dveře byly zavřené. Měli dost času, protože počítali s tím, že oni jako dobří známí budou vpuštěni kdykoli. Jistě, dobrý známý může přijít na návštěvu kdykoliv, i tehdy, kdy už to pro ostatní není vhodné. Také dospělý syn si mnohdy myslí, že je jedno, kdy se vrátí domů, byť celou noc jako kdysi starozákonní Ezau prolajdal či probendil kdoví kde a kdoví s kým. A také nadřizený může přijít, kdy se mu zachce; a pán ke sluhovi. A jistě také hotelový host, který si zaplatil. Ano, to je ono počítání se známostí: že si myslíme, že k Pánu Bohu přece můžeme přijít kdykoliv, vždyť se s ním dobře známe, vždyť jsme svojí věrností, známostí jeho Slova už zaplatili dost, on má přece v popisu práce lásku a tak nás vpustit musí. A ještě na jednu věc bych chtěl upozornit: To spoléhání na Boží známost nemusí být jen tak pyšně vzdorné. To může být také ponaáhu unavené, kdy si začneme říkat: ono není třeba být každou neděli v kostele, a potom: nemusíme přeci se tak úzkostlivě držet přikázání, jednou si můžeme zahřesit.

Jako bychom jeden den přišli pět minut po zavírací hodině — a hle, ono se nic nestalo, a tak zítra to bude už deset minut — a hle, najednou je brána zavřená a člověk je venku, a hrozně se diví.

2) Ten druhý důvod je uložen ve slovu o směřování do Jeruzaléma. Ježíš jde tam do města, aby byl vydán v ruce hříšných lidí, aby byl ukřižován a třetího dne vstal z mrtvých. Jeruzalém není cílem zeměpisným, ale teologickým. Evangelista připomene, že Ježíšova cesta už teď, ve chvíli vnějšího úspěchu, kdy tisícové zástupy jsou nasycovány a mnozí uzdravováni, a všem se zvěstuje evangelium, že ta Ježíšova cesta je úzkou cestou utrpení, bolesti, samoty a smrti. Kdo se k němu bude znát, až bude stát před veleradou? Ani Petr ne. Kdo ho bude vyznávat a toužit po něm, až bude viset na kříži? Jen ten lotr po pravici. Tam se pozná, kdo je Ježíšovým známým. Ostatní mohou slyšet - tak evangelista církev varuje - jen ono hospodářovo „neznám vás“.

Teprve v této souvislosti vynikne smysl onoho slova: „vcházejte úzkou branou“. Když Ježíš směřuje do Jeruzaléma, je třeba se rozhodnout. Nevzpomínejte na vcházení, kdy byl ještě čas radosti a veselí. A nečekejte, až to bude snadné a pohodlné. Úzká brána je znamením nepohodlí a trápení. Nejde se jí lehce, nemůže člověk sebou nést skoro nic, natož se něčím svézt. To neprojde. Ale také je úzká brána znamením času, vchází se jí v noci, nečeká se až na ráno, až bude vše jasné. Vchází se tedy v čase ohrožení nočním přístrachem a zjevy z hlubin vystupujícími. A za třetí je úzká brána znamením osobní snahy: nikdo tě skrze ni neprones, nemůžeš jí do toho města Božího projít skrytý v davu, aby tě nebylo moc vidět. Pěkně každý sám za sebe máš vejít!

Platí však: brána je otevřena! A vejdou skrze ni mnozí. Čteme, že přijdou ze všech světa stran a budou stoupat se všemi praotci víry, byť k nim rodem vůbec nepatřili a ani je kdysi neznali. Také se nedovolávají žádné známosti, nepřipomínají Ježíši své staré konexe, svoji minulost víry, to, že byli kdysi pokřtěni a snad i konfirmováni. Tady se už připomenou ti z cest a od plotů, chudí a zmrzačení, hříšníci z povzdálí volající: „Pane, smiluj se“ a tváří v tvář svému Pánu vyznávající: „Pane, nejsem hoden...ale řekni jen slovo.“ (Mt 8:8) A znovu připomeňme onoho lotra na kříži, o kterém právě evangelista Lukáš mluví. V té nejužší bráně Ježíše poznal - a hle, ještě dnes vešel, zatím co jiní aspoň do soudného dne budou muset čekat.

Vcházejte úzkou branou. Ta jediná je otevřena. Tou branou je sám Ježíš: „Já jsem dveře, Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn.“ Spasen.

To platí. Dodnes. Nespoléhejme na to, že jsme kdysi s Ježíšem chodívali, tenkrát, když jsme byli mladí a všechno bylo krásné a jasné. Nespoléhejme, že naši otcové pro víru i umírali. Dnes se za ním vydejme my, dnes přijmeme Ježíšovu cestu, i když je pro mnohé k smíchu. Neznáme-li se k němu, když visí na kříži a svět volá: „Bůh je mrtev“, pak uslyšíme „Neznám vás... odstupte ode mne“.

Království Boží nebude prázdné. Bude plné těch, o kterých by to ti druzí nikdy neřekli. Ale šance je ještě otevřena. Slovo varování muselo být řečeno, aby člověk nepropadl klamu a mamu, že musí být zachráněn, a aby nespoléhal na to, že má Boha v hrsti. Je to varování. Ale dnes ještě dveře nejsou zavřeny. Všimli jste si, že v závěru, už po onom slovu o mnohých ze všech světa stran, zazní slovo o prvních a posledních? „Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.“

To není už slovo o vpuštěných a zavržených, ale o tom, že pořadí se může změnit. Ale i ten poslední má šanci! Možná i slovo o tom, že Ježíš dnes a zítra ještě vyhání demony a uzdravuje, připomene: ještě dnes a zítra je čas. Dokud se dnes a zítra říká, je čas. Ještě za nás Ježíš prosí: ponech jej ještě tento rok. (L 13:8)

Vezměme tedy jeho Slovo vážně, a nechme se jím pronést do jeho království. On je přece dveřmi. Křesťanské církvi tu evangelista připomene, že ne v lidské moudrosti či dovednosti, ne v lidské síle a slabosti, ale jediné v Kristu Pánu, tom ukřižovaném a zmrtvýchvstalém, je naděje.

Modlitba

Otče dobrý s děkováním vyznáváme, že jsme od tebe nebyli opuštěni. *Započetl jsi nás do lidu, který tvůj Syn vydobyl na kříži a stal se jeho pastýřem. Chválíme tě a přiznáváme, že nás tvoje dobrota velice zahanbuje. Odpusť nám, že jsme tak často pyšní sami na sebe. Odpusť, že s tvojí sebeobětující láskou počítáme jako se samozřejmostí a právem. Prosíme, pevně si nás drž při sobě a nedopusť, abychom pro svoji lhůstevnost a nafoukanost zůstali venku, za dveřmi zavřenými. Nepouštěj nás ze své ruky, abychom uzřeli ono slavné společenství stoupaní s Abrahamem, Izákem a Jákobem a radovali se spolu se všemi, kteří naplnili hodovní sál tvého království.*

Amen